

Apărarea Națională

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NATIONALE CRESTINE

Director:
Dr. DIONISIU BENEÀ
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Arad, strada Vicențiu Babeș No. 6.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea”.

„Vom lovi de-o poiră în Iordan parazitar și în România necinstit și înstrănat.”

Apărare sub conducerea unui Comitet.

ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari și muncitori — Lei 160
Pentru intelectuali — Lei 200
Pentru înslăbiti și fabrici — Lei 500

Nedreptăți și îndreptări.

E lucru știut, că dela 1 Oct. funcționarii publici, nu se vor mai bucura de dreptul de a putea călători pe C. F. cu reducere de 50%. Vor avea doar dreptul la două călătorii pe an, cu reducere și încolo toti vor fi la fel cu ceialalți cetățeni. Iși vor aranja lucrurile ca să nu aibă mai multe călătorii pe an și se vor resemna, rămânând acasă, aşteptând timpuri mai bune.

Atât folos n'or avea, din cele două călătorii pe an, căci în timpul verei, și aşa cetățeanul se va bucura de reducere pentru băi iar pentru vre-o expoziție sau cine știe ce eveniment, totdeauna se are de grija, a face reducere pe C. F. Cei mai mulți și cel mai îndepărtați, vor putea să-și vadă părții numai odată pe an, rămânând ca în cursul anului, să se mulțumească privindu-le fotografia.

Nicic de zis. S'ar mulțumi și funcționarii cu cele două călătorii pe an și că orice cetățean se va bucura că cel puțin își dă obolul său, pentru bunul mers al C. F.

Vrei să călătoresc, să te plimbi, să-ți faci interesele, plătește căruță! Să se pună capăt odată permiselor și invărtelilor!

Dacă ai fi călătorit, într-un accelerat indiferent: Oradia-Mare Galați; Timișoara-București etc. și de ai f cercetat permisele sau mai bine zis biletele călătorilor ai fi găsit:

Peste $\frac{1}{2}$ din călători cu permise de toate mărimile și culorile și aceștia numai în clasa I și II-a. Nu-i rușinos, nu-i condamnabil, ca un individ din acei, ce-și îmbracă nevasta în mătăsuri și o dă pe grozavii, să cersească un permis, plătit din punga bietului contribuabil.

Ce poate fi mai urât și mai neomenos decât această sfidare a tot ce-i public, ca să te tolă-

nești pe canapele moi și să nu-ți plătești nici încăruțarea.

Apoi diferiți funcționari ce de bine de rău plătesc 50%. Lăsăm la o parte considerentele de breslă și prea puțin ne apărăm drepturile noastre, când e vorba de binele țărei. Noi, funcționari din micul nostru salar și față de serviciul ce-l aducem țărei, nu putem fi socoții ca niste usurători ai bugetului. Oricât de mare ar fi fost numărul funcționarilor, el nu poate aduce decât un plus în vîsteria c. f. Să notăm bine, că adevărata călătorii lungi, le făceau funcționarii, ce au ghinionul să fie departe de părții și rude! Si aceste călătorii făcute de 2—3 ori pe an, aduc pentru C. F. un venit mulțumitor.

La urmă, ai fi găsit căte uncălător cu bilet întreg, volajori cu abonamente și de multeori trenul e format numai pentru cei cu permisele.

Să dacă mai adăugăm reducerile ofițerilor, a văduvelor cu 75%, apoi numărul lor e destul de mare. Ai să nu ne apărăm ofițerii noștri dar să ne oprim puțin la vădane. Te împedici în toate părțile de dânsene. Si de'ar fi românce, nimic de zis.

Biată noastră româncă — vorbim de țărancă — neobișnuită cu astfel de călătorii, l'a pus în cufăr și de multeori nici nu l'a avut.

Toate jidoavcele, unguroaicele și svăbooaicele, a căror bărbați au murit tremurând în dosul frontului sau luptând în contra noastră călătoresc numai cu clasa II-a, sfidând lipsurile și pe noi nevoiașii, pe toți acei, pe a căror umeri se refac adevărata Românie.

Nu mai vorbesc în timpul vacanțelor de crăciun, paști și de vară. Compartimentele întregi ocupate de studenți, de elevi și soldați, cu tot felul de permise și reducere. Așa că adevărății călători, ce plătesc întreg, au alte

mijloace de locomotivă: Mașinile și Autobuzele.

Acuma, noi funcționari ce am înțeles greutatea ce apăsa pe bugetul țărei, n'am zis nimic, când ni s'a luat acest drept, lăsat de înaintașii noștri. Ne-am resemnat, am tăcut și ne-am agățat de gândul că numai rupând din drepturile și pretențiile noastre, am putea pune cel puțin o petricică, la noua temelie a țărei.

Dar sacrificiul nostru e condiționat, de ne-am putea lipsi și de cele două călătorii pe an.

Măsura să se aplique pentru toți. *Nici o reducere nici un permis.* Dela ministru și până la umilul funcționar, să plătească biletul întreg pe C. F. ca orice cetățean. Nimeni să nu mai profite de demnitatea ce o are în stat!

Dacă unui umil funcționar li iei dreptul să călătoresc cu reducere pe C. F., cum ai lăsa un ministru, ce nu cred să fie aşa de sărac, ca să nu și plătească cel puțin transportul.

Dacă îi ei unul academician, fala și înaintașii noștri, dreptul de a se folosi de gratuitate, nu înțeleg de ce ai lăsa unui parlamentar acest drept, atunci când încalează atâtă leafă și de multeori activitatea lui parlamentară, se reduce la un soin bun.

Măsura aplicată pentru toți, ne-ar aduce o satisfacție.

Am fi mulțumiți că cel puțin pornim pe drum bun, unde toți, suntem egali și unde fiecare, dela înălțimea care stă, contribue egal pentru propășirea țărei noastre.

Almintrelea să ar impune neapărat ca funcționarii să-și ceară dreptul lor și suprimarea permiselor, de unde vine adevărata risipă.

Suprimarea permiselor și menținerea reducerii, e o dreptate pentru funcționari iar aplicarea măsuri pentru toți — *nici o reducere nici o permisie* — e o îndreptare.

Gh. Atanasiu

La braț cu Minoritarii.

Partidul național-țărănesc, pe baza făgăduelii soleme făcute la 1 Decembrie 1918, la Alba Iulia, nu incetează să dea cele mai grele lovitură românilor.

Sub pretext că trebuie să-și fie angajamentul luat, depășește chiar condițiile impuse de tratatele de pace, făcând minorităților avantaje pe care nici ele nu le-au cerut.

Este formidabil să vezi cum, un guvern românesc, eșit după cum pretinde, din voința poporului, vine cu legi și concesiuni care facilitează propaganda subversivă a unei clase minoritare.

In special predilecția naționalilor pentru ungurime întrece orice putere de închipuire.

Guvernul este cuprins de un fel de boala, o slăbiciune totală, care se manifestă ori de către ori și sună ceva ungurește la ureche.

E, în primul rând protegiuirea fără pereche a limbii foștilor asupratori — părtinire dusă până acolo încă, însuși d. Vaida a declarat că, deși minoritățile etnice nu sunt decât insule în masa românilor, totuși ele trebuesc cu limba și cu viață lor să ia parte în administrația locală.

Dorința guvernului este ca la Cluj să se vorbească și să se simtă ungurește.

De altminteri d. Maniu a reușit pe deplin. În tot Ardealul nu-i decât pajura și soldatul românesc încolo nimic nu s'a schimbat din viață, limba și obiceiurile străneștiilor lui Atila.

Nimeni nu și ar fi putut închiși atitudinea de azi care este cu atât mai curioasă cu cât, eram îndreptății să ne așteptăm la contraria.

Apoi, votarea legii prin care se recunoaște regulairea drepturilor la pensie ale foștilor func-

Clasele sociale și Partidele Politice.

Răspunsul e scurt și precis.

A partidelor politice!

Dece?

Find incontestabil că instinctul de conversare silind pe oameni de a trăi în societate sub o cărmuire de Stat, realitățile economice, politice și sociale în Stat sunt întotdeauna așa cum sunt oamenii ce conduc cărmuirea și așa cum sunt puterile suflătoare a partidelor politice de a supraveghea și controla pe acel ce guvernează, aceste putănd elimina din societățile politice, și putănd pedepsii, pe acel ce abuzează de dreptul de proprietate comună.

Sub cuvântul "guvern" înțelegem o grupare de cățiva oameni din cel mai

de seamă bărbați de Stat, din cel mai învățăti, — dar mai ales din cel mai onorabil și cinstișii, — chemați și înșarcinați nu numai de a conduce Statul și de a-l supraveghea existența, căt mai presus de a îl asigura progresul real, prin înflorirea neturburată în toate pădurile sociale, ca singură condiție a siguranței de existență și de reexistență împotriva tuturor încercărilor dințâlne și a fururilor din afară.

Sub cuvântul "partid politic" înțelegem o asociație liberă de cetățeni uniți, în primul rând, pe baza de interese comune și abia în al doilea rând prin idei comune.

Oricum între primul și al doilea rând avem un spațiu, logica vieții politice îl păstrează pentru "elevele școalei politice reale" nu pentru a activa instrumente politice vii, autori și executori vizibili a tuturor faptelelor social-politice, plămădite și portante din atâta idei și interese comune cătă pretinse spirite conduceră de partide politice sunt.

Spre regretul meu, interesul aderătorului mă sălăște să afirme că niciare mai mult ca la noi aceste instrumente nu intrunesc nici barem în parte condițiunile valorilor suflătoare și atât de necesare omului politic. Cu adevărat se poate deci declara că ele formează misteriosul paravan după care statu ascunși adevărăți autori morali a tuturor realităților poli-

tice, sociale și economice, scoțând capul numai atunci când sunt pe deplin convins că sunt adăpostiți de orice răspundere reală față de cetățeni, că nu li se poate nimic întâmplia.

Intenția mea e de a rupe paravanul, de a demasca pe vinovați și de a îl scoate la vedere tuturor, spre a îl puși în față responsabilităței reale, a garanției de dragoste de țară, de întărire, înflorire și fericirea poporului român.

Evident că în munca aceasta grea și obositore nu mă pot ocupa de toate persoanele care formează organismul partidului politic. Mă ocup deci numai de așa zisii "coriseli" partidelor politice, care formează statul major și în primul rând de șefii care conduc și stăpânesc partidul de dez-

ționari maghiari, este o dovedă arătătoare de filomaghiarismul guvernamental.

Fără să se gândească ce sarcină își asumă, fără se estimeze la just valoarea banilor pe care se obligă să-l plătească, în momentele acesea de chinuitoare criză, Maniu-Valda acordă, din bugetul statului, pensiuni unor funcționari străini de noi, de interesele și sufletul nostru.

Unor funcționari cari au declarat că nu ne recunosc ne vroind să presteze jurământul de credință, cu speranță să producă neliniște și perturbare în administrația țărilor.

Iată ce se spune în această ordine de idei:

"Suma pe care Statul urmează să o achite global potrivit obligației ce a luat-o asupra sa, se cifrează la aproximativ trei sau poate chiar patru miliarde lei. Nu numai atât. Guvernul a dat dovedă de o generozitate lipsită de orice simț de dreptate. Căci în fixarea mărimii pensiilor s'a luat drept criteriu nu proporția de unu la doi, ci unu la unu, deși coroanele au fost schimbate în proporția de două coroane la un leu."

In actuala situație financiară această stupidă și absurdă dărmicie a guvernului către unele elemente subversive prin nimic nu se poate justifica. Cu atât mai mult, cu cât acest guvern pentru împlinirea doleanțelor românești n'a făcut nimic".

Dacă ar fi numai aceasta, răul n'ar fi mare.

Românul este erător și îngăduitor. Guvernul însă depășește orice margini devenind povocător în "clemență" lui, care ordonată de sus vine să ne jignească cele mai sfinte drepturi..

Trebue să se înțeleagă odată că noi n'am făcut România mare de dragul Romei și al Budapestei.

D. Maniu și ceilalți neprincipiști trebuie să-și caute aiurea contra valosirea sentimentelor și să nu confundă interesele neamului cu interesele lor personale.

Aceasta căt mai este vreme și răbdarea noastră n'a ajuns până la capăt.

supra, întocmai cum natura a așezat omului capul deasupra corpului spre a îl putea dirige și domina. Când capul este bun și sănătos, corpul merge bine și prosperează, "când nu este cap, vai de picioare", spune zicătoarea română.

Așa dar după cum un om are nevoie de cap ca să trăiască și să prospereze el și familia sa, tot așa și o societate comună de oameni, — pe care o numim Stat, — are trebuință de un cap, sau guvern, pentru a trăi și a prospera.

Sre a putea fi mai bine înțeles mai adang că după cum un om are imperipasa nevoie de a își îngrijii, reuni și încorda, toate puterile sale fizice și morale, spre a le da prin proprie voință o singură direcție, tot așa și o societate comună de oameni, o Națiune, are nevoie de a își reuni toate forțele de care dispune spre a da prin voință comună o singură direcție puternică și activă, prin care își apără și își garantează drepturile de care depinde viața și existența sa. Această voință comună, sau colec-

Cine contribuie la răul nostru nume?

Ministerul de instrucție a permis o duioasă și tristă scrisoare din partea proprietarei unui restaurant din Toulouse (Franța).

D-na Parien, văduvă de răsboi, cu doi copii, conduce restaurantul "Au piet Luteia", a cărui clientă se compune mai ales din studenți străini: români, sărbi, polonezi, etc.

D-na Parien, n'are să se plângă de căt de studenți români care au plecat fără să-l plătească.

Aceștia sunt mulți, o primă listă compusă din cei ce urmează, o trimite ministerului de instrucție, cerându-i protecție.

Acești studenți cari numai cinstesc nu fac țării sunt jidani:

1) Brinder, str. Sf. Gheorghe nou, fără arătarea orașului datorând franci francezi 2196.

2) Rabinovici, str. Buciumului, Iași fără arătarea orașului 1620.

3) Cogan A. din cahul, 305.

4) Walldin Ițcani gara, 810.30.

5) Bleiberg din sîret (Bucovina) 605.

6) Streitberg str. Vasile Drest, Cetatea Albă 881.

7) Brambier, din Storojinet (Bucovina) 147.90.

8) Buharevici, Chișinău str. General Averescu 494.70.

In total 6989 franci francezi.

Și scrie necăjita victimă:

Îndrăznesc și nădăduiesc că sprînjul dv. îmi este deja căstigat, înțelegând că dv. nu veți putea tolera ca oameni veniți să-și desăvârsească instrucția lor, să abuzeze de inima bună a francezului.

Iată ce nume bun adevărat ce rușine ne fac nouă purății de jidani.

Ce obrăznicie!

Înțepături.

Unui funcționar de bancă.

Afacerea e' encurcată,
A fugit în lumea largă,
Cîstea lui fiind pătată,
A trebuit să-șteargă.

Unei dîrjoare de cor mixt.
Am văzut cum conduci corul,
Și de-or fi coriștii buni,
Rodul coriștelor tale
S'șo vedea în... nouă luni.

Cerem desființarea partidelor politice.

Cine tună și fulgeră contra vagoanelor ministeriale?

Cititorii noștri își aduc desigur aminte că în anul 1928 pe această vreme Dl Sever Bocu, azi ministru al Banatului, tună și fulgeră contra vagoanelor ministeriale. Foarte bine ne gândiam și noi, un vagon pus în serviciul publicului călător este un isvor de venit pentru stat, lăsat la dispoziția unui ministru este o pagubă reală în bugetul statului. — Cu alte cuvinte eram de acord cu Dl Sever Bocu. —

Ce se întâmplă însă după 10 Noembrie 1928, când Dl Sever Bocu, făcând parte din guvernul Maniu, a fost numit ministru al Banatului, fără portofoliu? Cine a oprit peste două ore un tren expres orient în gara de Nord pentru a se atașa un vagon ministerial?

In ziua de 8 Septembrie 1929 ce vagon ministerial odihnea pe o linie laterală din gara Radna atunci când călătorii nu mai încăpeau în tren?

La toate aceste întrebări se dă un singur răspuns Dl Sever Bocu, acela care în 1928 tună și fulgeră în contra vagoanelor ministeriale.

Iată omul — fățănicul de om — sau vorba lui Eminescu: „Alte maști, aceiași gamă“ Alți oameni aceleasi nărvuri fără deosebire că unul se numește liberal, averescan sau național țărănist. Apucăturile egoiste, disprețul de popor și de interesele vitale ale statului sunt însuși comune ale tuturor miniștrilor, cari aparțin partidelor politice.

Afard cu voi din viața de stat voi care în opozitie tună și fulgeră contra fărădelegilor săvârșite de cei dela putere, pentru ca ajungând voi la putere să comiteți niște fărădelegi și mai mari. Astfel de oameni se numesc de popor farisei și minciinoși. Noi, neamul românesc avem nevoie de oameni întregi, de oameni de caracter, de oameni de omenie, de oameni care ridicându-se deasupra mocirlei politicianismului, se interesează de lecuirea suferințelor nației noastre și de apărarea intereselor țării.

Cerem desființarea partidelor politice! St. Peneș Cluj.

Din Brad.

Informându-ne mai precis că ce adevărat s'a întâmplat în Brad, unde s'au lăsat vesti că era să fie rebeliune... am aflat că:

Nu numai populația mai săracă din Brad ci și cea mai mare parte a intelectualilor și a celor bine situați prețind că orașul Brad să revie la numirea de comună. Si aceasta din cauza că pentru acoperirea speselor cu salarizarea funcționarilor și îndepărțirea altor cerințe sunt necesare săraci, imposibile, pe cari este imposibil să le poată suporta locuitorii puțini și săraci ai Bradului, iar satele din jur protestează cu toată energia contra incercările de a le păgubi pe ele, folosind adevărat "cotele adiționale" cuvenite lor de la "societatea 12 Apostoli", pentru înfrumusețarea, edificarea sau dezvoltarea de ori ce natură a orașului Brad în paguba lor.

Acele comune sunt doar destul de sărace și au chiar prea multe nevoi de împlinit și tocmai din cotele respective vreau să achite salariile învățătorilor, eventual să-și zidească căte o casă culturală-națională etc., etc. și vor declara hoți ordinari pe cei ce vor îndrăsi să se atingă de banii lor și vor cere intervenția parchetului.

Iată deci că rebelii, dacă peste tot se poate vorbi de așa ceva sunt numai cățiva intelectuali mici la suflet, egoiști profitori de diferite avantajuri și onoruri nemeritate pe urma faptului că Bradul este și ar rămâne oraș. Acei inconștienți numai la fericirea maselor nu se cugetă.

Svonul că comisia interimară ar fi fost delăturată este o minciună.

Lui M.

Nici când n'am zis că gol ți-l capul,
Din contră-atâta apă are,
Incăt, acolo'n el, săracul,
A putrezit creerul cel mare..

Monu

Unul senator.

Voiind să volajezi la Londra,
— Cu Leiba ca să te'ntâlnesci. —
Milozi ți dete pașaportul,
Dar nimeriști la... Văcărești!

Rugăm achitați abonamentele!

Toți abonații, cari nu-și achita abonamentele, vor fi împrescauți,

uneltri și pescuiți, prin partidul politic din care face parte, — de căte ori șeful și oamenii din imediul său anturaj li ordonă, — contra partidului politic adversar. Evident că instrumentele aceste politice se folosesc de toate mijloacele posibile și imposibile, de toate armele admise și înadmise, întru ajungerea unor scopuri meschine, spre a fi pe placul șefului și spre a parveni. Astfel vedem cum alesul cetățenilor să transformă să mameluc și comediant de partid politic, în loc de a rămâne la postul său de demnitate și de onoare luptând oricând și cu oricine, a se atinge de interesele alegătorilor săi.

E de prisos a mai spune că asemenea oameni, aventurieri politici, și-au falimentat demnitatea, sunt în plus proces cu elementarul simț de morală, și-au vândut conștiința, pierzând și noțiunea "rușinei publice" și sunt certați cu ei însăși. Dacă ar fi însă numai atât! Lor aventurierilor politici, oamenilor de dusină, instrumentelor de comedie politică, se datoresc în mare parte toate suferințele și grijiile chinuitoare zilnice la care sunt expuși cetățenii săi.

(Va urma)

tivă, este "Voința Națională". În forța sa rezidă unitatea națională, care nu poate să existe fără cărmuire și în această cărmuire se găsește reunirea tuturor forțelor oamenilor în formație ce se numește "Statul". Forțele particulare nu pot să se reunescă fără ca toate voințele să fie reunite; reunirea acestor voințe este ceea ce numește "Statul civil-politic".

O societate de oameni fără unitate este anarhie, după cum o unitate politică care nu să basează pe voința poporului este despotism.

După cum un om, — care este o unitate naturală, — fără cap poate periclită nu numai viața și existența sa, dar și pe a altora, pentru care fapte legale, sub care înțelegem "cărmuirea instincțelor omenești", și pedepsesc cu scopul de a impiedica pe alții la fapte similare, tot așa și un partid politic periclitează viața și siguranța Statului, în măsura de voință și de energie de care dispune după ce își a dat cărmuirea de acela, sau decătre acel, ce î-a însarcinat a susține și a validiza interesele lor, depă-

șind și violând obligațiunile și angajamentele luate. Si dacă abuzând de acest mandat lucrează numai pentru idei și scopuri de partid și personale, trebuie numai pedepsit și condamnat, ci mai presus eliminat pentru totdeauna din societățile politice, din viața de Stat, nemai votându-l la alegeri generale electorale, astfel lăudându-l se mandatul incredibil în bună credință că va îndeplini toate obligațiunile și angajamentele luate asupra sa și făgăduite cetățenilor cu ocazia alegerilor generale electorale.

La noi să întâmplă tocmai contrarul. Nu numai că mandatarul alegătorilor de fapt nu îndeplinește nici una din condițiunile arătate, dar el să folosește și abuzează în toate, și cu toate, împrejurările de bunătatea, de indulgență și de buna credință, anume pentru a își ridica situația socială, pentru a își forma, sau ridica, veniturile materiale, pentru a își asigura un trai bun, lesne și comod, punându-se la adăpost față de nesiguranța zilei de mâine. Armele de care să folosește pentru împlinirea acestui scop sunt

Santinele române.

I.

*Prin ger, arșiță, viscol vânt —
Cu arma'n mâni talnic răzbești,
Si'n permanență tu păzești,
Ogoru-ți drag și sfânt.*

II.

*Păzește în veci acest pământ,
Că aicia și sunt înmormântați,
Strâmoși, părinți surori și frați
Si tot ce ai mai scump.*

III.

*De zeci de secole de ani,
Tot noi muncim acest pământ,
Udat mereu cu sânge sfânt,
Si lacrimi de orfani.*

IV.

*O știe: Nistrul, Dundrea,
Călugăreni, Olt și Mărăști,
Si Valea-Albă, Mărășești,
Oituz, Siretul și Tisa.*

V.

*Oh! Doamne milostiv stăpân
Tu ocrotește „Micul Rege“!
Patria scumpă, sfânta lege,!
A neamului meu român!*

N. Vlaicu Jenopolianul

Poporale.

Cade frunza de pe salcă
Merge fica dela maică.
— Nu' ți'le, maică, jele
Să despartă hainele mele
Dintr-o ladă 'n'alta ladă,
Ca și când nu ți-am fost fată (dragă)
Când te-ajunge dor de fică,
Du-te'n grădina cea mică
Dup'un fir de trandafir.
Trandafir sădit de mine
Să te măngăle pe tine
Sădit cu apă de isvor,
Ca să-ți treacă de-al meu dor.

* * *

Hai, mândro, la cununie,
Până'l frunza verde'n vie,
Dacă frunza s'a usca,
Mi-i chema și noi mai vrea.

* * *

Lelea cu ghetele nouă
Merge la târg după ouă.
Mă mir de ce zăbovește?
Ea stă'n drnm și le clocește.

* * *

Spune-mi, bade, adevărat
De mai al vre-o mândră'n sat?
— Iți spun, mândro, adevărat,
Că n'am mândră aici în sat.
Dar am una în Socodor,
Ce mă iubește cu dor.
Mal am două la Otlaca
Si noauă la Micălaca.

* * *

Dela primărie 'n sus
Toate lămpile s'a stins,
Numai la mândra mea's două,
Că-mi coasă măramă nouă
Nu știu coasă ori descoasă,
Dară lacrimi știu, că varsă...

* * *

Fetele din Păuliș
Toate au dușuci de plis
Și rochii tot de mătase
Pe banii dela șparcasă.

* * *

(Din finitul Aradului.)

Fiecare abonat este rugat, să
ne căștige cel puțin un nou
abonat.

Ce-ai mai făcut?..

Doi prieteni nu s'a mai văzut de
un car de vreme, se întâlnesc pe stradă:

— Salve Costică! Nu ne-am întâlnit de 9 ani!..

— Așa e mă..

— Dar unde ai fost vărăt, de nu
te-am mai văzut deloc prin București?

— Prin provincie prin străinătate...

— Și ce-al mai făcut?

— Multe.. Știi că m'am insurat?

— Ei bravoi!

— Nu e nici o procoșeală că am
luat o femeie artagoasă și cicălitoreare...

— Te plâng...

— Nu mă plâng, fiindcă în schimb
am luat o zestre foarte serioasă: 500.000
de lei venit și moște și case.

— Ai dat lovitura!

— Am dat și n'am dat, fiindcă am
vândut moșia și casele nevesti-mi și
cu banii am făcut o crescătorie de
porci, dar a dat o molimă în ei și au
murit toții!

— Tii, ce nenorocire!

— Nu e chiar o nenorocire: porci
erau asigurați și mi s'a plătit despă-
gubiri mai mari de cât valoarea porcilor.

— Vasăzică te-al învărtit...

— Mersi de aşa învărtelă... Banii
pentru despăgubire i-am pus în gar-
derob...

— Și?

— ...A luat casa foc și a ars până
în temelie cu garderob și cu toți ba-
nilii, așa că am rămas fără nici o lesca!

— Val! ce dezastru!...

— Nu e chiar un dezastru fiindcă
în casă era și nevestămea, așa că a-
tunci când a ars casa, am scăpat și
de nevestă!

Keops.

Păi, de ce s'o fai?

Mache Corcofescu îmi povestește o
snoavă pe care v'o transmit;

Mitică Ștefănescu s'a insurat.

În definitiv, lucrul nu e aşa de grav:
Mitică a făcut atâtea prostii în viață
încât însurătoarea poate că nici nu e
cea mai mare boacă din neroziile sale.

Cu nevasta se înțelege de minune:
când îi cauță el ei, când îi cauță ea
lui ceartă; cu soacra însă Mitică o duce
și mai rău se ceartă la orice oră din
zi și din noapte fără nici o excepție.

Întâlnirile între ginere și soacra sunt
un poem: ea nu îi lasă să vorbească,
el nu o lasă să termine, vorbesc amândoi
în același timp, mai rău ca la
Mărcauța.

Drept e că și soacra lui Mitică e
o aspidă de femei cum nu sunt zece
pe calea Moșilor.

Intr-o zi mama soacra mai furioasă
ca niciodată, a luat o hotărare pe care
ar trebui să o ia toate soacrele: a legat
o frângie de lampă și-a băgat capul
în ochiul frânghelui ca să se spânzure.

Din întâmplare servitoarea, eare se
uită după obiceiul servitoresc prin
gaura ușei a văzut pe mama soacra
că se spânzură și a alergat în odăia
de a lături în care era Mitică, și a
început să urle:

— Conașule!.. Conașule!.. Se spân-
zură coana mare!

— Aleo!.. Unde?

— În odăia de alături și-a legat o
frângie de lampă și s'a atârnat. Vino
conașule să tăiem frângelia.

— Adu un cuțit de grabă și vino
cu mine..

Servitoarea a venit cu cuțitul, amândoi
au intrat în odăie. Mitică își examină
soacra suspendată de lampă
apoii spune calm servitoarei:

— Păi de ce să tai frângelia?..
Nu vez, că n'a murit încă!..

Keops.

Se zice:

Că Averescanii vor adresa în curând
un nou apel către țară, iar în 13
Octombrie vor ține o mare întrunire
la București, în care se va cere în-
lăturarea guvernului Maniu.

Se speră să se adune în 13 I X.
la București o mulțime nemai văzută
de lume vrând prin aceasta să dovedească
Inaltel Regente că partidul
naț. țăr. a pierdut încrederea țării.

Că în comuna Vârfurile și jur se fa-
ce mult haz în contul șefului de
post de jandarmi din loc, care „ice
că“ plecând la serviciu — după cum
a spus domnia lui s'a trezit, nu se
știe cum, prin ce întâmplare, în pă-
duricea din comuna Aciau făcând
„dragoste cu muci“ cu o nevastă din
comună, într-un asternut pregătit mai
dinainte cu fân. „În fânul de demult
cosit, ei tare bine au adormit..“

Dacă dar când le era somnul mai
dulce, aduce naiba pe bărbat și dă
peste ei, deși puseseră de veghe pe
un jandarm mai Tânăr cu altă „mân-
drulită“ dela munte..“

Bărbatul reîntors acasă a primit
solile dela „dom șef“ că-i dă cincimii
de arginti numai să nu vestească nimic
prin sat și să nu-l părască! Bărbatul în-
șelat n'a primit ofertă deși pe la ora
12 noaptea î s'a arătat în vis și o
pasare de noapte (bagseamă „buha“)
și l'a rugat să-l cruce pe „dom șef“
că are mulți dușmani.. și nevastă la
Lipova, „Dom șef“ amorezel și promi-
se că o ia de soție, fiindcă-l văduv..

Uf! da rău te-al ars frate Chira
losici și mult cinstite antiseccari!

Că în zilele trecute s'a întâmplat
un foarte trist eveniment într'un
spital din Cașovia (Cehoslovacia). Un
medic operator, pe când opera un
bolnav care avea nevoie de operație
ușoară, a înebunit și a început să-i
tale intestinale. Cealaltă medici înmărmuri-
lă l-au îndepărtat din sala de operație
și au încercat tot ce a fost
posibil să scape pe bolnav cu viață,
dar înozadar.

Că hoții cari an iefuit locuința d-lui
prof. univ. Ghilie din Cluj, în
tempul până a fost dus la băt, au furat
pe lângă: lingerie, bijuterii, mobile etc.
și opt mil franci francezi și
două mil franci elvețieni. Ne pare rău
de paguba d-lui profesor, dar tot atunci
întrebăm, ce nevoie are un român
particular în țară de valută străină?

Că suma, pe care guvernul o va da
ca penzile funcționarilor unguri
carii n'au voit să depună jurământul
se urcă la trei miliarde, zl 3 000.000.000
miliarde. Este ceva îngrozitor, ceva
nemai pomenit și de necrezut.

Patru miliarde optanților, trei mil-
liarde altor dușmani. Dar pentru
D-zeu, se poate o mai mare inconșten-
ță ca această!?

Când ne moare populația de foame,
când se aruncă funcționari români
de la statul pe stradă, când suntem
plini de datorii și se fac tot felul de
economii atunci să ne îndope dușmanii
neamului cu miliardelor!

Nu' aceasta nu se poate! Guvernul
actual nu poate fi capabil de crime
naționale!!!

Biroul „CONCORDAT“ BUCUREȘTI 2,

B-dul Basarab Nr. 48 —

Autorizat de Tribunal, execută
constiucios orice chestiune
administrativă, comercială,
financiară, etc. etc. etc.

Mijloacele orice afacere
în Capitală. Onorar după
tarif și invocat. Adăogări
marcă de răspuns, la orice
scrizoare. 1—15.

Eri: călău, iar azi: percepto-

De un timp încocat, se petrec
unele lucruri, cări ne pun, într'a-
devăr, pe gânduri.

Politicienii, căroră li s'a în-
credințat țara pentru a o conduce,
își bat joc de demnitatea ei na-
țională, în cel mai revoltător chip.

Sperăm, însă, că, nu peste mult,
va veni vremea, când conștiința
ofensată a acestui popor cuminte
va reacționa și nu va mai îngă-
dui ori căruia terchea—berchea,
ca să sfideze tot ceia ce avem
noi mai scump: patrimoniul no-
stru național.

Ascultă, române, ce-ți este dat
să auzi, azi, în România—Mare!

La administrația finanțară din
Turda, din 42 funcționari sunt
abia 6 români, iar restul unguri
din cel mai șovinisti. Ba ce e
mai mult! Intre perceptořii, cari
apartin acestei administrații este
și unul cu numele Gajzago Béla,
care, în 1918, ca fost comandan-
tant al gărzii roșii, a ucis, cu
mâna sa proprie o mulțime de
țărani români.

Ai auzit, române? Un călău al
neamului tău se lăfăște într'o
funcție din țara ta, în loc să
zacă în fundul temniței sau să fi
trecut, demult deja, pe lumea
ceeaială.

Copiii tăi, dați la școală să în-
vețe carte, stau, azi, pe drumuri,
pentru statul nu are loc de pla-
sare pentru ei. El abia poate să
facă loc în slujbe străinilor și să
pună în loc de frunte pe toți ban-
dișii și călăii, cari te-au ținut,
până mai eri, în jug și lanțuri.
Copilul tău nu poate fi perceptoř
la Iara în jud. Turda, pentru
el e român și acolo domnește
Gajzago Béla, ungurul bolșevic,
care ță-a ucis, poate, în 1918,
fratele sau pe tatăl tău.

Se va întreba, de sigur, toată
lumea, dar domnii cei de sus nu
văd lucrurile acestea? Ba, da, le
văd, vom spune noi, dar nu fac
nimic pentru român și țără. Ce
îndreptare poți aștepta dela un
guvern, care, în vremuri atât de
grele, plătește pensia tuturor func-
ționarilor unguri, cari n'au jurat
creință țărli și a dus țărăimea
la sapă de lemn?

Român! Treziți-vă din amori-
tre! Veniți alături de noi, ca să
curățim odată țara asta de tică-
loși și să facem, ca România să
fie a românilor!

T. L.

Contrabandă de mătase.

In săpt. trecută a fost descoperite la
vama Obor din București căteva lăzi, cu
mătase care fusese văzută deja și se
constata că conținutul lor este „fe-
sătură de bumbac“. Unul Inspector
vamal, d-lui Luca, l-a fost suspect și
deschizând lăzile a aflat că în adevar
deasupra

Este înaltul Regent, Patriarhul Dr. Miron Cristea bolnav?

De o vreme încoazi se vorbește și au scris și ziarele că înaltul Regent Dr. Cristea ar fi greu bolnav. Ba din știrile auzite dela oameni serioși ar reține că suferă de cancer (rac) sau leucemie.

Aceasta reiese oarecum și din afirmațiunile că ar avea nevoie de un tratament cu Radlu și că pe lângă toate îngrijirile medicale ar fi pierdut din greutate etc.

Totuși apar însă în gazete comunicate oficiale că ar fi deplin sănătos, lucrează și se simțe foarte bine.

Noi stăm nedumeriți în fața acestor vești contradictorii și întrebăm cine are interes să inducă opinia publică în eroare? cine este necinstitut, care crede că nu este necesar să se spue totdeauna adevărul?

Iar cât privește persoana Înalτui Regent și Patriarh al Țării Românești dorim din toată inimă și ne rugăm ferbinte lui Dzeu să îl țină întru mulți fericiti ani, în deplină sănătate, spre bucuria, mândria și folosul neamului și a Țării Românești!

Muncitori români pleacă în Franță.

Adeca după multe tratative totuși am ajuns să exportăm carne vie în străinătate. S'a încheiat adeca o convenie oficioasă între guvernul francez și cel român referitor la trimitera în Franță a cătorva zeci de mil de lucrători-șomeri! Ca să lucrezi ceva pentru a-ți căștiga pânea, și pentru cel flămând este foarte frumos și bine acordarea acestei posibilități, este împreună cu mari mulțumiiri...

Dar trebuie să ne întrebăm foarte serios, oare nu intră și azi în țara noastră o mulțime de muncitori străini? Pentru perciunatul isgoniș din Ucraina și Palestina nu sunt deschise și în prezent granițele? Să apoi oare Franța nu are șomerii (oameni fără lucru) ei destul, mai are nevoie și de al nostru?

Când ne gândim la aceste întrebări suntem foarte neliniștiți din cauza ex-portului de români și ne-ar fi părut cu mult mai bine, dacă și guvernul nostru s-ar fi putut lăuda cu îngrijirea părintească față de populația română și țării ca Mussolini, care înănd un mare discurs despre progresele țării, pe toate terenele și în toate privințele, referitor la somajă zis: „Somajul dela 489.000 șomeri, cît era la sfârșitul lui Februarie, a scăzut la 193.000 la sfârșitul lui Iunie. Pentru a face față inevitabilei măririi a somajului s'a întocmit un proiect de lucrări în provincii...“

Ce bine, ce fericiti am fi dacă am avea și noi un Mussolini!

Direcțunea Generală C.F.R. a dispus ca cursurile școalelor medii Speciale de mișcare București, Iași, Cluj și Arad, care urmău să incepă la începutul anului 1930, vor începe pe ziua de 1 Octombrie 1929, rămânând ca practica de 3 luni să se facă după absolvirea cursurilor.

Tot odată a dispus că la aceste școli medii speciale de mișcare să nu se admite candidați fără legea recrutării satisfăcută.

Și acel candidați, care n-au satisfăcut legea recrutării și totuși au fost admisi la examenul din 16 Sept. a.c. se vor respinge.

Cărți.

Aflăm că Dr. C. Z. Budugan a prezentat ministerului de instrucție publică, o traducere în versuri a: „Divinel Comedii“ a lui Dante.

Ministrul instrucției a reținut lucrarea, recomandând-o spre publicare „Cassie școalelor“.

Așteptăm cu multă plăcere, apariția acestei traduceri, făcută cu multă sărgință și de marele și nemuritorul nostru poet Cosbuc.

Informații.

Un căpitan — aviator englez a făcut o bravură nemaipomenită și pe care nu știi său dacă ar mai repeta-o vreodată. Anume s'a coborât în interiorul craterului unui vulcan încă în acțiune din Noua-Zelandă și s'a ridicat fără nici un accident și a părăsit gura craterului numai după ce a evoluat în timp mai îndelungat în crater. Ce îndrăzneală periculoasă!

In orașul Meissen din Saxonia, vestit pentru porțelanul său, au edificat o capelă în amintirea celor căzuți în războli, care are toți păreții acoperiți cu porțelan ba chiar și clopoțele sunt din porțelan.

In Jean de Woking (America) s'a serbat căsăsoria o mireasă de 84 ani cu un mire de 22 ani. Să mireasa să bucură în deosebi pentru rochia ei minunată nouă, fiind singură că o rochie nouă aduce noroc.

In Detroit (America) s'a aprins un local de noapte — cabaret — foarte luxos. Când a auzit publicul strigându-se „foc“ s'a produs o învălmășală de nedescris. Se aruncau oamenii pe fereștri, mulți au suferit răni arse foarte grave, iar 16 au ars de vii, cuprinși de flăcările focului năprasnic.

In decursul manevrelor aeriene din Polonia s'a cloçnit doauă aeroplane și s'a prăbușit. Unuia dintre ofișeri care au încercat să aterezeze cu parașute (umbrele) i-a retezat o sărmă dela avion capul și astfel parașuta a ajuns pe pământ cu trupul decapitat al ofișerului pilot.

In grozitoare nenorocire.

Faimesul bandit Cocoș și tovarășul său Gherasim, cari umpluseră de terroare populația din Delta Dunării și pe cari îl căutau forțele armate de multă vreme, 11 ani, au fost împușcați de niște țărani — lipoveni cari își petrecău la un vecin al lor și la cari s'au dus și bandiții și au cerut să le dea de mâncare, și voiau să le fure nevestele.

In Asia a fost Sâmbăta trecută un puternic cutremur de pământ Peste 10 localități au fost distruse între cari una cu numele Turnic s'a scufundat luană cu ea în adâncul pământului toate casele și pe toți locuitorii în număr de peste cinci (500) sute.

Mare nenorocire și minune dela Dzeu sf.!!

Sâmbăta seara în 21 Sept. a concertat în Palatul cultural Corul mixt din Lugoj.

Concertul a reușit foarte bine dar publicul, cinstițul public românesc din Arad a excelat prin absența sa. Nici o autoritate n'a fost prezentă. Iți era rușine să vezi scaunele goale din sala Palatului cultural iar cafenelele jidovești tescuite cu români, cari se distrag (?). Ascultând muzică ungurească până către dimineață așa că din cauza aceasta și nu din alte cauze nici la sf. biserică nu se pot duce și sunt nervosi.

Poate ne va veni totuști mintea!!

Congresul profesional al Asociației medicilor se va ține la Craiova în zilele de 8, 9, și 10 Octombrie.

Ministerul sănătății acordă 5 zile concediu tuturor medicilor funcționari, cari doresc să ia parte la congres iar p. C. F. R. vor avea o reducere de 50%.

Tiparul Tipografiei Diocezane Arad.

La Chișineu comuniștii au încercat să facă noi disordini împreună cu manifestații voind să puie mâna chiar pe întreg orașul.

Fiind surprinși la locul adunării de forțele armate au încercat să fugă, dar după câteva salve trase în aer, 2 escadroane de cavalerie și compania de jandarmi s'au îndreptat spre câmpia unde se adunaseră și s'a început o adeverătă vânătoare prin porumb și vîl după cei refugiați.

S'au arestat câteva zeci de comuniști printre cari lată numele matadorilor: Leib Cocianowschi, Volman, Alterman, Ighel Grüblatt, Pangalos, Leibinger... etc.

După cum vedea tot unul și unul, patrioți cu percluni și totuși se mințește că nu-i pericol nici comunist, nici jidovesc.

Dacă de sigur și unii și alții lucrează la consolidarea țării și a neamului.

Așa-l D-le Vaida?! *

Dl Maniu la banchetul — iarăș bancchet, oare când se va termina odată cu ele? — dat în onoarea deputaților noui aleși în alegerile parțiale din jud. Hunedoara și Dâmbovița, a declarat: „cădă vreme avem încrederea Coroanei — pe care cu toată recunoștința constat că o avem — cădă vreme stăm pe stâncă neclintită a încrederei național... cădă vreme nu poate fi vorba decât de continuarea energetică a muncii noastre constructive“.

Aviz celor cari încearcă să răstoarne guvernul și celor, cari cred că însuși guvernul ar vrea să plece!

Asociația Clerului Ortodox protestează împotriva prigonirii clerului pentru că a făcut propagandă contra ratificării Concordatului, și a decis că congresul anual care era anunțat pentru zilele de 15—17 Sept. în Arad să se țele în 15 și 16 Octombrie la București.

Să sperăm că acolo se va începe o mișcare și pentru menținerea ministrului cultelor, cu a cărui însămnătate așa se vede că aici prea puțini buni creștini își bat capul.

Rugăm cu insistență pe toți On. abonați să binevoiașă să-și achite de urgență abonamentele!

„Convenire Colegială.“ Promovația 1903 | 4 a fostei școale normale ort. rom. din Arad este invitată la convenire de 25 ani pe ziua de 28 Septembrie ora 11 a. m. în Arad, localul seminarului.

P. Binchiciu, I. Iancu, T. Stolănovici.

CINEMA CENTRAL: Str. Russu Șirianu.

In 29 Sept. și zilele următoare
D E L I R

In rolurile principale cu
Greta Garbo și John Gilbert

CINEMA ELITI:

Pădurița Orașului.

In 29 Sept. și zilele următoare
EROTIKON
In rolurile principale cu
Olof Fjord

Rugăm cetiș, răspândiți și abonați și anul următor național-creștin „Apărarea Națională“!

Glume.

La judecătorie.

— Mi rog la domnul judecător să pedepsește și Șmule, che el vrut să dea la mină un palme.

— Regret, jupâne, dar nu-l pot pedepsi, dacă nu îl-a și dat-o.

— Ba che și dat-o la mine.

— Atunci pentru ce zici că numai a vrut să-ți dee?

— Noa, dache el nu fi vrut să dee, nici nu îl dat.

Intre jidani.

Ițig lovește pe Isac Sulăhcu un baston, pentru că acesta l-a spus că e nebun.

Isac, încercând să se apere, zice cătră Ițig: „Mol, io nu spus, che tu ești bolund, io spus numai che este bolund acela, care credi che la tîn este minte.“

Norocul.

— Mărturisesc, domnișoară, că în amor totdeauna am avut noroc.

— Și totuși ești necăsătorit?

Tocmai de aceea.

Intre prieteni.

— De ce nu se mărtă Miță?

— Zice că mai așteaptă.

— Ce mai tot așteaptă? E doar destul de bătrână.

— Mai știi și eu! Poate așteaptă vr-un peștor.

Memorie bună.

— Și așa, dragul meu bălat, ai luat două premii?

— Da, tată!

— Și pentru ce?

— Unul pentru memoria mea bună.

— Și celălalt?

— Celălalt pentru... nu-mi aduc bine aminte pentru ce...

Rugăm achitați abonamentele!

Toți abonați, cari nu-și achita abonamentele, vor fi impresoatai!

PRIMĂRIA

comunei Dorobanți

Nr. 999 | 1929.

Publicaționea II.

Se aduce la cunoștință generală, că licitaționea ținută în ziua de 7 Septembrie 1929 ora 10 a. m. rămânând fără rezultat, se publică noaua licitație cu termen scurt pe ziua de 15 Oct. a. c. ora 10 a. m. în localul primăriei comunei Dorobanți pentru executarea lucrărilor și procurarea materialului necesar la construirea liniei telefonice de 7700 metri între comunele Dorobanți — Curtici.

Reflectanții își vor înainta ofertele închise și sigilate acestei primării până în ziua licitației însoțită de o garanție de 5%, a costului după deviz.

Licitatiunea se va ține pe lângă respectarea dispozițiunilor cuprinse în art. 72—83 din Legea Contabilității Publice.

Condițiile de licitație se pot vedea în orice zi de lucru în orele oficioase în biroul primăriei și la oficiul P. T. T. Arad 1.

Dorebanți, la 20 Sept. 1929.

Primăria.